

**CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR
VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
21 iulie 2026**

Probă scrisă

**LB. ȘI LIT. SLOVACĂ MATERNĂ, LB. ȘI LIT. ROMÂNĂ ȘI UNIV. PT. COPII, PED. PREȘC.,
METODICA PREDĂRII ACTIVITĂȚILOR ÎN LB. SLOVACĂ MATERNĂ ȘI ÎN LB. ROMÂNĂ ÎN
ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR**

Varianta 1

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

A. Limba și literatura slovacă maternă (20 de puncte)

Pozorne si prečítajte uvedený text a na skúškový hárok napíšte odpovede na každú požiadavku tykajúcu sa daného textu.

Sol' nad zlato

„Eh, otče môj, milší ste mi nad zlato!“ odpovedala dcéra najstaršia a otcovi pekne pobozkala ruku.
„No, dobre; a ty, stredná, akože ty ľúbiš svojho otca?“
„Jaj, otče môj drahý, ja vás ľúbim ako môj vienok zelený!“ riekla tá stredná a ovíjala sa otcovi okolo hrdla.
„No, dobre; a ty, dcérko najmladšia, akože ty mňa ľúbiš?“
„Ja, tatuško, ľúbim si vás ako sol'!“ povedala Maruška a pozrela milo na otca.
„Eh, ty naničhodnica, či ty otca len za toľko máš ako sol'?“ rozkríkli sa na ňu staršie sestry.
„Veru ľúbim si ho tak, ako tú sol'!“ prisvedčila Maruška ešte raz a ešte ľúbeznejšie pozrela na otca.
Ale ani u otca nezdolala ničoho. Otec rozhneval sa náramne, že či dieťa len zatoľko má mať vlastného otca ako tú márnú sol', ktorú každý medzi prsty berie a rozsýpa.
„Idi, idi mi z očí!“ okríkol sa na ňu, „keď si ma za viac nevážiš, len ako sol'!“
Až nastanú také časy, že bude sol' viacej platiť ako zlato, potom sa ohlás, budeš kráľovnou.“
Maruška od ľútosti ani slova preriecť nemohla, keď otec jej lásku takto zaznával. Zvyklá bola otcovo slovo navlas poslúchnuť a vedela, že by pred sestrami neobstála sa viac v dome, nuž zobrala svoje hábky a pobrala sa preč. Dala sa do povetria cez hory a doly, až prišla ďaleko do tmavého lesa. [...]

(Pavol Dobšínský – *Prostonárodné slovenské povesti*)

1. Koľko sestier mala Maruška a aký vzťah mali sestry k Maruške? Svoju odpoveď zdôvodnite na základe ukážky. **3 body**
2. Ktorému literárnemu druhu patrí ukážka *Sol' nad zlato* a aký literárny žáner predstavuje? Svoju odpoveď zdôvodnite pomocou dvoch znakov literárneho druhu a dvoch znakov žánru. **6 bodov**
3. Zhrňte obsah ukážky v piatich zmysluplných vetách. **3 body**
4. Vysvetlite, prečo kráľ nesprávne pochopil Maruškinu prirovnanie lásky k soli. **1 bod**
5. Rozdeľte nasledujúce slová na slabiky: *najstaršia, ľúbeznejšie, rozsýpa*. **3 body**
6. Utvorte genitív plurálu od nasledujúcich substantív ženského rodu: *dcéra, sestra*. **2 body**
7. Doplňte prvý a tretí stupeň príslovky „ľúbeznejšie“. **2 body**

B. Limba și literatura română și universală pentru copii (20 de puncte)

Citiți cu atenție următorul text:

Faptele sunt foarte importante pentru oamenii de știință, iar eu asta vreau să mă fac când voi fi mare. Preferatele mele sunt faptele din natură. Mai ales cele care îi fac pe oameni să spună «nu se poate».

De exemplu, faptul că ghepardul poate alerga cu o sută zece kilometri pe oră. [...]

Vreau să devin om de știință specialist în animale. Nu știu exact în care anume. Acum îmi plac mult lilieci. Îmi mai plac gheparzii, pisicile, câinii, șerpii, șobolanii și lamantinii. Sunt și astea niște posibilități.*

Îmi plac și dinozaurii, numai că ei au murit cu toții. O vreme, prietena mea, Marisol, și cu mine voiam amândoi să ne facem paleontologi și să căutăm fosile de dinozauri. [...]

Faptele sunt mult mai bune decât poveștile. Nu poți vedea o poveste. N-o poți ține în mână ca s-o măsoari. [...]

Poveștile nu sunt decât minciuni, în fond. Iar mie nu-mi place să fiu mințit.

(Katherine Applegate, *Crenshaw*)

*lamantin - gen de mamifere cetacee asemănătoare cu foca, care trăiesc în regiunile tropicale din America Centrală și din Africa

Scrieți, pe foaia de concurs, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul de mai sus:

1. Despărțiți în silabe următoarele cuvinte din textul dat: *știință*, *exact*. **2 puncte**

2. Precizați ce părți de vorbire sunt cuvintele subliniate în fragmentul dat: *voiam* și *dinozauri*. **4 puncte**

3. Alcătuiți un enunț în care substantivul *oameni* să aibă funcția sintactică de subiect. **2 puncte**

4. Transcrieți, din fragmentul dat, a doua propoziție principală. **2 puncte**

5. Redactați un text de maximum o pagină, în care să prezentați mesajul unei creații literare despre natură și viețuitoare, aparținând genului liric, incluse în programa de concurs. **10 puncte**

În elaborarea textului, veți avea în vedere următoarele repere:

- definirea conceptului de *gen liric*;
- precizarea a două trăsături ale *genului liric*, existente într-una dintre creațiile literare despre natură și viețuitoare, incluse în programa de concurs;
- prezentarea detaliată a uneia dintre cele două trăsături precizate, prin valorificarea textului literar ales;
- exprimarea unui punct de vedere argumentat cu privire la mesajul poeziei despre natură și viețuitoare selectate, cu exemplificare corespunzătoare.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul textului este la alegere.

Pentru **conținutul** textului veți primi **7 puncte**, iar pentru **redactarea** acestuia veți primi **3 puncte** (*organizarea ideilor în scris și utilizarea limbii literare* – 1 punct; *abilități de analiză și de argumentare* – 1 punct; *ortografie, punctuație, așezare în pagină, lizibilitate și încadrare în limita de spațiu indicată* – 1 punct).

SUBIECTUL al II-lea

(20 de puncte)

Pedagogie preșcolară

Napíšte esej, v rozsahu 1 – 2 strán, v ktorej predstavíte úlohu *prostredia*, ako *vonkajšieho činiteľa* rozvoja osobnosti v období predškolského veku.

Pri vypracovaní eseje budete zohľadňovať nasledujúce aspekty:

- definovanie pojmu *prostredie*, vo vzťahu k špecifikám predprimárneho vzdelávania;
- uvedenie dvoch *vývinových prostredí*, ktoré prispievajú k formovaniu a modelovaniu osobnosti v predškolskom veku;
- opísanie jedného z uvedených *vývinových prostredí* vo vzťahu k predškolskému obdobiu;
- vyjadrenie vlastného názoru na úlohu *prostredia* ako *vonkajšieho činiteľa* rozvoja osobnosti, s uvedením a rozvinutím zodpovedajúceho argumentu a s uvedením príkladu z predškolského obdobia.

Poznámka: Poradie, v akom sú jednotlivé aspekty začlenené do eseje, je ľubovoľné.

Za **obsah** eseje sa udeľuje **15 bodov** a za jej **spracovanie** **5 bodov** (*logické usporiadanie myšlienok a používanie spisovného jazyka a odbornej terminológie* – 2 body; *schopnosť analyzovať a argumentovať* – 2 body; *pravopis, interpunkcia, úprava textu na strane, čitateľnosť a dodržanie stanoveného rozsahu* – 1 bod).

Podmienkou udelenia bodov za spracovanie eseje je rozsah minimálne jednej strany.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Metodica predării activităților în limba slovacă maternă în învățământul preșcolar (15 puncte)

Napíšte odbornú esej v rozsahu 1 strany, v ktorej opíšete didaktickú metódu dramatizácie ako vhodný prostriedok na rozvoj rečových a komunikačných schopností detí vo veku 5 – 6 rokov v predprimárnom vzdelávaní, osobitne vo vzťahu k edukačným aktivitám zameraným na materinský jazyk.

Pri písaní eseje majte na zreteli nasledujúce **aspekty**:

- a) opísanie metodického postupu pri realizácii metódy dramatizácie,
- b) uvedenie troch príkladov dramatizačných hier a zdôvodnenie ich významu v procese rozvoja rečových a komunikačných schopností detí vo veku 5 – 6 rokov,
- c) zhodnotenie efektívnosti metódy dramatizácie pri edukačných aktivitách zameraných na materinský jazyk v predprimárnom vzdelávaní.

Poznámka: Uvedené aspekty spracujte v stanovenom poradí, pričom každý aspekt rozpracujte v samostatnom odseku. V eseji používajte **(a)** spisovnú slovenčinu a **(b)** odbornú pedagogickú terminológiu. Pri spracovaní prepojte **(c)** teoretické poznatky s konkrétnymi príkladmi z praxe materskej školy a **(d)** kriticky zhodnoťte, ako metóda dramatizácie podporuje rozvoj reči, slovnej zásoby, súvislého vyjadrovania, počúvania s porozumením, neverbálnej komunikácie a sociálnej interakcie detí vo veku 5 – 6 rokov.

B. Metodica predării activităților în limba română în învățământul preșcolar (15 puncte)

a) Definiți conceptul de *convorbire*, ca modalitate specifică de realizare a unor activități didactice în educația timpurie. **5 puncte**

b) Prezentați desfășurarea unei activități de *convorbire* pentru grupa de vârstă 3-4 ani, domeniul experiențial *Științe*, tema anuală de studiu *Când/cum și de ce se întâmplă?* **10 puncte**